

Modernizace společnosti

Asanace Prahy II – obytné domy

hodina dějepisu pro žáky 8. třídy ZŠ

V 19. století se Praha začala rychle a zásadně měnit. Mimo jiné byly bourány obytné domy, které neodpovídaly moderním hygienickým požadavkům na bydlení. Boření celých částí města za účelem zlepšení životních podmínek obyvatel nazýváme slovem **asanace**.

Pavlačové domy

MMP, inv. č. H 342306, foto Josef Ehm, kolem 1960

S rozvojem průmyslu rostly v 19. století na okrajích velkých měst továrny, v nichž hledali obživu hlavně mladí lidé z venkova. V 19. a na počátku 20. století bydlely dělnické rodiny na pražských předměstích především v pavlačových domech. Tyto domy měly obvykle v přízemí společné suché záchody a na dvoře pumpu na vodu. Z pavlače se vstupovalo přímo do bytu. Ten měl většinou jen jednu místnost, která sloužila jako kuchyně, ložnice i obývací pokoj. V jedné místnosti žilo obvykle nejméně pět osob.

Jak bydlí tvoje rodina?

Spočítej, kolik osob připadá na jednu místnost v bytě/domě, ve kterém bydlíš:

$$\frac{\text{POČET OSOB V JEDNÉ DOMÁCNOSTI}}{\text{POČET MÍSTNOSTÍ}} =$$

Napiš, zda si myslíš, že se ti žije lépe nebo hůře než lidem v pavlačovém domě. Svůj názor zdůvodni:

Moderní nájemní domy

Roku 1895 začala v Praze asanace Starého Města. Pražská obec tím chtěla zlepšit špatné hygienické poměry především v oblasti bývalého Židovského města a u vltavských břehů. Cílem bylo modernizovat město v oblasti mezi Rejdištěm, Platněřskou ulicí a Dlouhou třídou. Byly naplánovány nové bloky domů s širokými ulicemi podle vzoru Paříže a Vídně.

Prohlédni si podrobný plán Starého Města (můžeš použít [Mapy.cz](https://www.mapy.cz) nebo [Google maps](https://www.google.com/maps)), najdi Platněrskou ulici, ulici Na Rejdišti a Dlouhou ulici. Na plánu níže vyznač barevně oblast, které se asanace na Starém Městě týkala.

Název plánu městských inženýrů, podle kterého asanace probíhala, byl nazván „Finis ghetto“. To je sice latinsky, ale s oběma slovy ses jistě setkal/a. Pokus se vysvětlit, co mělo být tímto názvem řečeno:

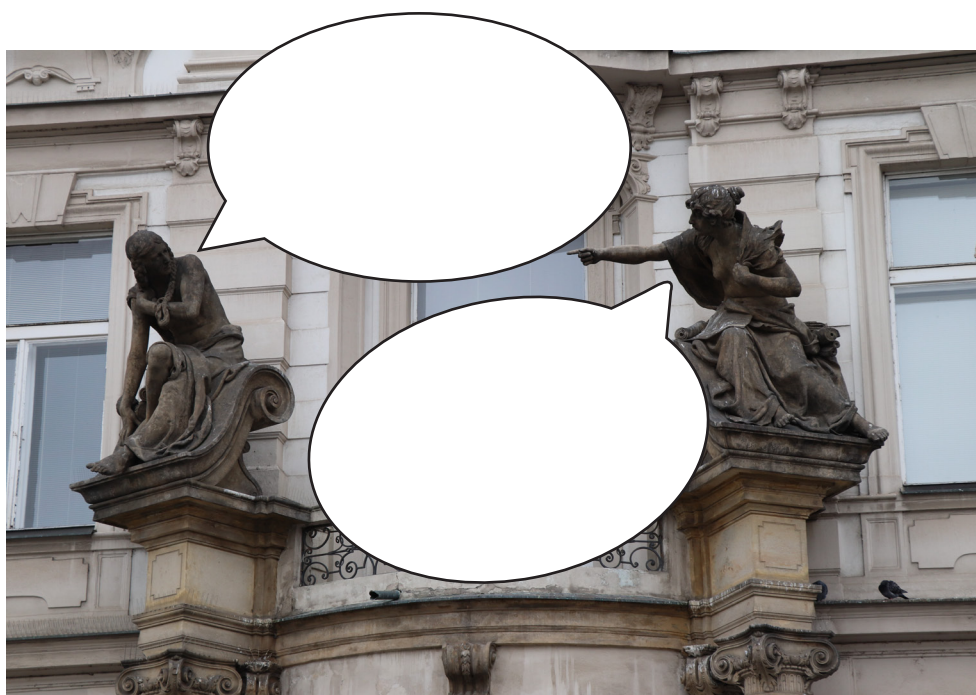
.....

.....

[Ghetto – uzavřená část města vyhrazená pro židovské obyvatele]

Mapový podklad IPR Praha, 1:5000.

Fotografie I. Vachková, 2022

Jedním z prvních domů, který vyrostl na místě zbořených staveb, byl nájemní dům čp. 934 na rohu Pařížské ulice a Staroměstského náměstí. Patřil komornímu radovi Schierovi, který v něm majetným lidem pronajímal moderně zařízené byty a v přízemí prodejny. Prohlédni si obě sochy, které zdobí jeho fasádu. Sochař Vilém Amort je pojmenoval „Zápas doby staré s dobou novou v pražském stavitelství“. Zamysli se nad názvem sousoší a dopiš do bublin, co si myslíš, že si sochy mezi sebou říkají.

Napiš do každého sloupce alespoň tři argumenty, které odůvodní **BOŘENÍ** starých domů nebo jejich **ZACHOVÁNÍ**.

Proč se mají staré domy zbořit:

Proč se mají staré domy nechat stát:

.....

.....

.....

.....

.....

.....